

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ
ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 25 ΜΑΪΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΑΡΧΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α'

A.1 Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της **Στήλης Α** και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα της **Στήλης Β**, που αντιστοιχεί σωστά:

Στήλη Α	Στήλη Β
1. ρεαλισμός	α. η κατάκτηση της αρετής προϋποθέτει την αποδέσμευση από τις ηδονές
2. ιδεαλισμός	β. η απάθεια είναι μέσον για την κατάκτηση της ευτυχίας
3. κυνισμός	γ. η ανθρώπινη φύση είναι δυσπόστατη
4. στωϊκισμός	δ. η εξωτερική πραγματικότητα είναι αυθύπαρκτη
	ε. το ύψιστο αγαθό είναι η ηδονή
	στ. η ύπαρξη του εξωτερικού κόσμου εξαρτάται από μας.

Μονάδες 6

A.2 Ο Πλάτωνας στο μύθο του σπηλαίου αναφέρει τα παρακάτω στοιχεία:

- Σπήλαιο
- Δεσμώτες
- Αλυσίδες
- Σκιές
- απελεύθερος δεσμώτης.

Να γράψετε τι συμβολίζει το καθένα από αυτά.

Μονάδες 10

A.3 Ποια είναι η στάση των Πυρρωνιστών απέναντι στη γνώση και σε τι διαφέρουν αυτοί από τους Ακαδημαϊκούς Σκεπτικιστές;

Μονάδες 18

A.4 Πώς προσδιόρισε ο Καντ την έννοια της αιτιότητας;

Μονάδες 16

ΟΜΑΔΑ Β'

B.1 Μελετώντας το παρακάτω απόσπασμα σε ποια συμπεράσματα θα καταλήγατε σχετικά με το ρόλο των φιλοσόφων και της φιλοσοφίας γενικά; (Μονάδες 15)

Ποια μέσα χρησιμοποιεί η φιλοσοφία σε αντίθεση με τις άλλες πνευματικές δραστηριότητες για να επιτελέσει το ρόλο της; (Μονάδες 10)

"Αν με θανατώσετε, δε θα βρείτε εύκολα άλλον σαν κι εμένα, κολλημένον από τον θεό στην πόλη, αν και είναι αστείον να το πούμε έτσι, σαν σε μεγάλο και δυνατό αλγο, μα νωθρό απ' το πάχος του, που για να ξυπνήσει έχει ανάγκη από μίαν αλογόμυγα. Σαν τέτοια μου φαίνεται πως με κόλλησε κι εμένα ο θεός στην πολιτεία, να σας ξυπνώ και να σας πείθω και να σας πειράζω καθέναν από σας, κι έτσι δεν παύω όλη την ημέρα να σας κολλάω εδώ κι εκεί."

Πλάτωνος Απολογία Σωκράτους, 30e-31a

Μονάδες 25

- B.2** Αντλώντας στοιχεία από το απόσπασμα που σας δίνεται, να αναπτύξετε τις θέσεις που διατυπώνει ο Μπέρκλεϋ και να προσδιορίσετε τη φιλοσοφική θέση στην οποία κάνει κριτική.

"Όταν αρνούμαστε στα πράγματα που γίνονται αντιληπτά μέσα από την αίσθηση μίαν ύπαρξη ανεξάρτητη από κάποια νοητική υπόσταση ή από ένα υποστήριγμα, μέσα στο οποίο μπορούν να υπάρχουν, δεν απομακρυνόμαστε καθόλου από την καθιερωμένη αντίληψη για την πραγματικότητα. Σύμφωνα με τη δική μας άποψη, τα μη σκεπτόμενα όντα που αντιλαμβανόμαστε μέσα από την αίσθηση δεν έχουν ύπαρξη ξεχωρή από την ενέργεια με την οποία γίνονται αντιληπτά και, συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν μέσα σε καμία άλλη υπόσταση, εκτός από τα πνεύματα που ενεργούν και σκέπτονται και αντιλαμβάνονται τα όντα αυτά. Ενώ από την άλλη μεριά οι φιλόσοφοι υποστηρίζουν ότι οι αισθητές ιδιότητες υπάρχουν μέσα σε μίαν αδρανή υπόσταση που την ονομάζουν ύλη".

Τζόρτζ Μπέρκλεϋ, Προβλήματα πάνω στις αρχές της ανθρώπινης γνώσης

(Διασκευή)

Μονάδες 25

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ